

การประเมินระบบสอบกลางภาคของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

An Evaluation of the Midterm Examination Systems,

Sukhothai Thammathirat Open University

ศจี จิระโร^{1*}, สุภมาส อังคุโชติ², ณรงค์ ทีปประชัย³, เกียรติภูมิ ชูเกียรติศิริ⁴, ชุศักดิ์ ศิริรุ่งพันธ์⁵, ธัญสินี เล่าส้ม⁶,
ปิยนาม สิทธิฤทธิ์⁷, ศิริรัตน์ จำแนกสาร⁸, อนุสรณ์ เกิดศรี⁹, สุพรรณษา หลังประเสริฐ¹⁰, รัชกฤษ ธนพัฒน์¹¹,
ศุภมาส ชุมแก้ว¹², สฤณีเทพ สุขแก้ว¹³ และ สมเกียรติ แก้วเกาะสบบ้า¹⁴

¹ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)/ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*Corresponding Author E-mail: sajee.jir@stou.ac.th

²ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)/รองศาสตราจารย์ ดร. supamas.ang@stou.ac.th

³กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)/ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช narong.tee@stou.ac.th

⁴ค.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)/ผู้ช่วยศาสตราจารย์ kiattipum.chu@stou.ac.th

⁵กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)/ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช chusak.sir@stou.ac.th

⁶ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)/ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช thanyasinee.lao@stou.ac.th

⁷กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา)/ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช piyanart.sit@stou.ac.th

⁸ศษ.ด. (การวิจัยและประเมินทางการศึกษา)/ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sirirut.jum@stou.ac.th

⁹ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)/ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช anusorn.koe@stou.ac.th

¹⁰ปร.ด. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)/ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช supunsa.lan@stou.ac.th

¹¹ปร.ด. (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา)/ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ratchakrit.tan@stou.ac.th

¹²ค.ด. (วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา)/ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช supamas.chu@stou.ac.th

¹³ศษ.ด. (การวิจัยและประเมินทางการศึกษา)/ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sarhistthep.suk@stou.ac.th

¹⁴ค.ด. (วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา)/ ดร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช somkiat.kae@stou.ac.th

Received: June 25, 2022 / Revised: October 20, 2022 / Accepted: December 30, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระบบสอบกลางภาคของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เกี่ยวกับผลผลิตของระบบสอบกลางภาค ซึ่งประกอบด้วยการประเมินภาพรวมของระบบและการประเมินระบบย่อย ได้แก่ ระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียน ระบบจัดทำแบบทดสอบ ระบบจัดสอบ ระบบประมวลผลการสอบ ในการจัดการการสอบตามแผนการศึกษาที่มีการสอบกลางภาค ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2562 ตามกรอบการประเมินด้านผลผลิต ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาและความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เลือกแผน ก2 ต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา จำนวน 1,347 คน และรวบรวมข้อมูลโดยภูมิผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา พบว่า (1) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาทุกระบบเป็นไปตามเกณฑ์ และ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ การประมวลผลสอบตามแผนการศึกษาที่มีการสอบกลางภาค พบว่า ชุดวิชาที่นักศึกษามีการสอบกลางภาค ส่วนใหญ่มีผู้สอบผ่านสูงกว่าชุดวิชาที่สอบปลายภาคเพียงอย่างเดียว

คำสำคัญ : การวิจัยเชิงประเมิน, การประเมินระบบสอบ, การสอบกลางภาคในระบบการศึกษาทางไกล

Abstract

The purpose of this research study was to evaluate the midterm examination systems of Sukhothai Thammathirat Open University. The results of the evaluation research were presented on the issue of the systems evaluated the products of the systems. It concluded the overall evaluation and the evaluation of the sub-systems including the application and registration system, the test development system, the examination system, and the evaluation system according to the education plans with the midterm examinations on the first semester of the academic year of 2019 under the evaluation framework. For productivity, there were two indicators: the student's academic achievements, satisfaction with the systems related to them, and academic achievements. The satisfaction of 1,347 undergraduate students who chose the midterm examination plan was asked. The secondary data was the students' academic achievement were collected. The quantitative data were analyzed with descriptive statistics comprising percentage, mean and standard deviation. The results of student satisfactions toward the operation of each system related to students was found that (1) the average student satisfactions of all systems met the criteria and (2) the student's learning achievement met the criteria. The examination processing according to the study plan with the midterm examination found that the midterm study plan can help students to accomplish more than the final study plan alone.

Keywords: Evaluation Research, Examination Evaluation, Midterm Examination for Distance Education

บทนำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปมหาวิทยาลัยเพื่อทบทวนการจัดการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยตลอดระยะเวลา 40 ปีที่ผ่านมา เพื่อประโยชน์แก่นักศึกษา เปิดโอกาสและเพิ่มทางเลือกในการเรียนด้วยตนเองที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เท่าเทียม ทัวถึง ตามขอบเขตที่ทางมหาวิทยาลัยสามารถบริหารจัดการที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ จึงได้มีการปรับปรุงแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรูปแบบใหม่ ตามแผนการศึกษา ประกอบด้วย แผนการศึกษา ก1 จัดการศึกษาแบบเดิมใช้การสอบไล่ปลายภาคในการประเมินผลการเรียนรู้ แผนการศึกษา ก2 จัดการศึกษาโดยใช้การสอบกลางภาค และการสอบไล่ปลายภาคในการประเมินผลการเรียนรู้ และแผนการศึกษา ก3 จัดการศึกษาแบบกิจกรรมร่วมเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ การสอบกลางภาค และการสอบปลายภาค (คณะกรรมการปฏิรูปมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2562) โดยในภาคการศึกษาที่ 1/2562 มีการเริ่มใช้แผนการศึกษา ก2 จัดการศึกษาโดยใช้การสอบกลางภาค และการสอบปลายภาคในการประเมินผลการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยคาดว่าจะประโยชน์ในการเรียนรู้ของนักศึกษาในระบบทางไกลที่จะสามารถจัดแบ่งเวลาอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนได้อย่างเหมาะสม นำมาซึ่งผลการเรียนที่น่าพึงพอใจ

ดังเช่น การวิจัยของ Blondeel, et al. (2021) ได้ทำวิจัยเพื่อกระตุ้นนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยใช้ Online Formative Assessments (OFA) ด้วยการจัดให้มีการสอบกลางภาคเพื่อเก็บคะแนน 2 ครั้ง ออกแบบการทดลองโดยแยกนักศึกษากลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยที่กำหนดให้มีการสอบกลางภาค 2 ครั้งในสัปดาห์ที่ 4 และ 8 ของการทดลองทั้งหมด 18 สัปดาห์ ในกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีการสอบกลางภาค และเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษากลุ่มที่ใช้งานกับกลุ่มที่ไม่ใช้งาน OFA แล้วทำการวัด performance ของผู้เรียนโดยการทำแบบทดสอบปลายภาคที่แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ข้อสอบแบบหลายตัวเลือกและ integrated exercises คะแนนรวม 60 คะแนน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่มีการเก็บคะแนนโดยการสอบกลางภาคทั้งกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้งานระบบ OFA มีประสิทธิภาพ

(Performance) หรือคะแนนสอบปลายภาคสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ไม่มีการเก็บคะแนนโดยการสอบกลางภาค ซึ่งสอดคล้องกับ Day et al. (2018 อ้างถึงใน Blondeel et al., 2021) ที่ได้ทดลองและสรุปว่าการจัดให้มีการทดสอบที่ถี่กว่าช่วยให้ผู้เรียนได้คะแนนสอบปลายภาค (Summative examination) สูงกว่าการจัดสอบแบบน้อยครั้ง และการวิจัยของ สุภมาส อังศุโชติ และ กุญชร เจือดี (2563) ได้ศึกษาการวัด การประเมินผลการศึกษา และอัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเปิดใน Asian Association of Open Universities (AAOU) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ มหาวิทยาลัยเปิดที่เป็นสมาชิก AAOU จำนวน 68 แห่ง จำแนกตามอัตราการสำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยเปิดใน AAOU พบว่า กลุ่มที่มีอัตราการสำเร็จการศึกษาตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป มีการดำเนินการในส่วนที่แตกต่างจากกลุ่มที่มีอัตราการสำเร็จการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 50 คือ ส่วนมากให้ระยะเวลาศึกษา 2 เท่าของหลักสูตร และให้ทำกิจกรรมที่มอบหมายเป็นกิจกรรมหลัก วิธีการเก็บคะแนนระหว่างภาคโดยการสอบกลางภาค ให้ทำกิจกรรมจากเอกสารการสอน การให้ทำงานกลุ่ม และกิจกรรมระหว่างภาค

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การที่มหาวิทยาลัยในระบบเปิดของหลายประเทศมีการจัดสอบกลางภาคด้วย มีแนวโน้มจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น จึงเป็นที่คาดว่านโยบายดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนตามแผนการศึกษาดังกล่าว ส่งผลต่อการปรับกระบวนการจัดการสอบของมหาวิทยาลัย โดยสำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการจัดการสอบของมหาวิทยาลัย จึงต้องมีการปรับกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสอบ โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาที่มีการสอบกลางภาค มีความแตกต่างจากการจัดการสอบแบบเดิมตามที่เคยปฏิบัติมา โดยระบบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสอบประกอบด้วย 4 ระบบ ได้แก่ ระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียน ระบบจัดทำแบบทดสอบ ระบบจัดสอบ และระบบประมวลผลสอบ แต่ละระบบมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การปรับกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับการเลือกแผนการเรียนของนักศึกษาตามแนวนโยบายของคณะกรรมการปฏิรูปมหาวิทยาลัย จึงมีผลจากการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างหลากหลายและมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยจึงจัดทำโครงการวิจัยประเมินระบบสอบกลางภาคของมหาวิทยาลัย เพื่อประเมินการดำเนินงานของแต่ละระบบ รวมถึงการประเมินบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ โดยเป็นการดำเนินการวิจัยเชิงประเมินตามรูปแบบการประเมิน CIPP (Stufflebeam, 1966 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) เนื่องจากเป็นโมเดลที่เหมาะสมในการกำหนด จัดเตรียม และนำเสนอสารสนเทศ โดยแยกบทบาทของฝ่ายประเมิน และฝ่ายบริหารอย่างเด่นชัด เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมิน และได้ข้อมูลประกอบการปรับปรุงพัฒนาระบบสอบอย่างต่อเนื่องตลอดการดำเนินการ ในประเด็นเกี่ยวกับบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) ของระบบสอบกลางภาค ทั้งระบบ ทั้งนี้ การนำเสนอผลการวิจัยในบทความนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยในส่วนของการประเมินผลผลิตของระบบสอบกลางภาค ซึ่งเป็นผลการวิจัยส่วนสำคัญที่จะแสดงถึงความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งจะเป็นสารสนเทศให้แก่มหาวิทยาลัยในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการสอบของมหาวิทยาลัยในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินระบบสอบกลางภาคของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในส่วนของการประเมินผลผลิต (Product) ของระบบสอบกลางภาค ประกอบด้วย การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ได้แก่ ระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียน ระบบจัดทำแบบทดสอบ ระบบจัดสอบ ระบบประมวลผลสอบ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยพิจารณาประเด็นประเมิน และตัวชี้วัด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน โดยเป็นการพิจารณาความเชื่อมโยงของประเด็นประเมิน และตัวชี้วัด กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบการประเมินที่ได้วางแผนไว้ โดยในส่วนของ การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบผลการสอบของนักศึกษา แผน ก1 และ แผน ก2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่เลือกเรียนตามแผนการศึกษา ก2 เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาที่สนามสอบ จากการสอบปลายภาค ในภาคการศึกษาที่ 1/2562 จำนวนนักศึกษา 12,174 คน สุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power ที่ขนาดอิทธิพล 0.2 ได้จำนวนตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ 1,300 คน เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย จึงได้เพิ่มจำนวนตัวอย่างประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ รวมเป็นจำนวนตัวอย่างที่วางแผนไว้ 1,500 คน เก็บรวบรวมโดยการเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,347 ฉบับ ซึ่งยังคงมากกว่าจำนวนตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ จึงเป็นจำนวนข้อมูลที่มีความเหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในส่วนของ การประเมินผลผลิต คือ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนตามแผนการศึกษา ก2 มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ จำแนกตามการดำเนินงานแต่ละระบบ ได้แก่ ระบบรับสมัคร และลงทะเบียน 9 ข้อ ระบบจัดทำแบบทดสอบ 7 ข้อ ระบบจัดสอบ 6 ข้อ ระบบประมวลผลสอบ 8 ข้อ ผลการตรวจสอบคุณภาพความตรงตามเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเลือกแผน ก2 มีข้อคำถามที่ผลวิเคราะห์ต่ำกว่า 0.5 คณะผู้วิจัยพิจารณาปรับปรุงข้อคำถาม 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 20, 24, 25, 26, 27 และตัดข้อคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 13, 22, 23 และเพิ่มเติมข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจัดช่วงค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบจุดกึ่งกลางช่วง (1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด, 1.51 - 2.50 หมายถึง น้อย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง , 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก, 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด)

ความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นประเมิน ตัวชี้วัด กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น สรุปตามกรอบการประเมินได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบการประเมิน

ประเด็นประเมิน	ตัวชี้วัด	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์
ผลผลิต	ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	นักศึกษาที่เลือกแผน ก2 จำนวน 1,347 คน	แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเลือกแผน ก2	จัดส่งแบบสอบถาม นศ. ที่เลือกแผน ก2 ใน การสอบภาคใต้ 1/62	สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความพึงพอใจในแต่ละระบบ มีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	ข้อมูลผลการสอบของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน แผนการศึกษา ก 1 ในชุดวิชาที่ และ ก2 มีแผนการศึกษา ก1 179 รวม และ ก2 ชุดวิชา	แบบบันทึกคะแนนสอบและลำดับชั้นของนักศึกษาที่เลือกแผน ก1 และ ก2	รวบรวมข้อมูลผล การสอบจากฝ่ายวัดผลการศึกษาของนักศึกษาที่สอบผ่าน (รวมลำดับชั้น S และ H) และไม่ผ่านของแผน ก1 และ ก2	สถิติบรรยาย ได้แก่ จำนวน และค่าร้อยละ ของนักศึกษาที่สอบผ่าน	ในชุดวิชาเดียวกัน นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตามแผน ก2 มีการสอบผ่านสูงกว่าแผน ก1 โดยพิจารณาชุดวิชาที่เป็นตามนี้ จะต้องมียาจำนวนมากกว่าชุดวิชาที่ นักศึกษาแผน ก1 สอบผ่านไม่ต่ำกว่า แผน ก2

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

การประเมินระบบสอบกลางภาคของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในประเด็นเกี่ยวกับการประเมินผลผลิตของระบบสอบกลางภาค ประกอบด้วย การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ได้แก่ ระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียน ระบบจัดทำแบบทดสอบ ระบบจัดสอบ ระบบประมวลผลสอบ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยกล่าวโดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยการสอบถามความความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินการจัดสอบตามแผนการศึกษา ก2 ด้วยแบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์การประเมินว่า ความพึงพอใจแต่ละด้านและโดยรวม มีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50 เก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาที่เลือกแผนการศึกษา ก2 จำนวน 1,347 คน

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดสอบตามแผนการศึกษา ก2 ของระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียน นักศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมาก ($M=3.84$, $SD=.626$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การลงทะเบียนเรียนและเลือกแผนผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($M=4.17$, $SD=.841$) รองลงมาคือ ความถูกต้องของข้อมูล การลงทะเบียนเรียนและเลือกแผนการศึกษา ($M=4.16$, $SD=.739$) และชุดวิชาที่เปิดให้ลงทะเบียนเรียนตามแผนการศึกษา ก2 ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ($M=4.12$, $SD=.777$) อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด คือ การเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์โดยการบอกเล่าจากอาจารย์/เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ($M=3.34$, $SD=1.120$)

อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีความพึงพอใจระบบจัดทำแบบทดสอบในระดับมาก ($M=4.15, SD=.630$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการสอบแต่ละชุดวิชา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($M=4.19, SD=.705$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความเหมาะสมของการแบ่งเนื้อหาแบบทดสอบกลางภาค ($M=4.17, SD=.727$) ความเหมาะสมของการแบ่งเนื้อหาแบบทดสอบปลายภาค ($M=4.17, SD=.735$) และ ความเหมาะสมของจำนวนข้อสอบปรนัยกลางภาค ($M=4.17, SD=.717$) ส่วนความเหมาะสมของจำนวนข้อสอบอัตนัยกลางภาค มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุด ($M=4.00, SD=.826$) อยู่ในระดับมาก

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อระบบจัดสอบในระดับมาก ($M=4.20, SD=.583$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความถูกต้องของข้อมูลต่าง ๆ เช่น รายชื่อของนักศึกษาในห้องสอบ ใบแจ้งสนามสอบมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($M=4.33, SD=.701$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการคุมสอบ ($M=4.30, SD=.687$) และนักศึกษาได้รับประโยชน์จากการสอบตามแผนการศึกษา ก2 แม้ว่าจะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้น ($M=4.25, SD=.744$) อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนความชัดเจนในการประชาสัมพันธ์รายละเอียดของการจัดสอบตามแผนการศึกษา ก2 มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุด ($M=4.05, SD=.757$) อยู่ในระดับมาก

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อระบบประมวลสอบ อยู่ในระดับมาก ($M=4.04, SD=.628$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การเข้าสอบตามแผนการศึกษา ก2 เป็นการเพิ่มโอกาสในการสอบผ่าน ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($M=4.31, SD=.718$) รองลงมา คือ ความเหมาะสมของการตรวจสอบผลสอบผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ($M=4.24, SD=.775$) และแม้ไม่ทราบผลคะแนนสอบกลางภาค นักศึกษายังคงเตรียมสอบปลายภาคอย่างเต็มที่ ($M=4.17, SD=.843$) อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนในประเด็นเกี่ยวกับการประมวลผลสอบตามแผนการศึกษา ก2 ไม่รวมคะแนนจากกิจกรรมประจำชุดวิชา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด ($M=3.86, SD=1.063$) อยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดสอบตามแผนการศึกษา ก2 ($n=1,347$)

รายการ	M	SD	แปลผล
ระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียน	3.84	.626	มาก
1. การเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์แผนการศึกษา ก2 (ตอบเฉพาะช่องทางที่เข้าถึง)	3.71	.770	มาก
1.1 เอกสารประชาสัมพันธ์จากมหาวิทยาลัย	4.00	.824	มาก
1.2 หน้าเว็บไซต์แนะนำแผนการศึกษาของมหาวิทยาลัย	4.05	.776	มาก
1.3 เพชบุ๊กเพจของมหาวิทยาลัย/หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย เช่น สาขาวิชา สำนัก ศูนย์วิทย์พัฒนา ฯลฯ	3.80	.922	มาก
1.4 เพชบุ๊กเพจของชมรมนักศึกษา	3.52	1.009	มาก
1.5 แอปพลิเคชันไลน์ของมหาวิทยาลัย/หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย เช่น สาขาวิชา สำนัก ศูนย์วิทย์พัฒนา ฯลฯ	3.56	1.013	มาก
1.6 แอปพลิเคชันไลน์ของกลุ่มเพื่อนนักศึกษา/ชมรมนักศึกษา	3.58	1.112	มาก
1.7 การบอกเล่าจากอาจารย์/เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย	3.34	1.120	ปานกลาง
1.8 การบอกเล่าจากเพื่อนนักศึกษา/ชมรมนักศึกษา	3.36	1.115	ปานกลาง
2. การทำความเข้าใจวิธีการเลือกแผนการศึกษา ก2 เป็นไปโดยง่าย	4.06	.780	มาก
3. ชุดวิชาที่เปิดให้ลงทะเบียนเรียนตามแผนการศึกษา ก2 ตรงกับความต้องการของนักศึกษา	4.12	.777	มาก
4. ความสะดวกของช่องทางการเลือกแผนการศึกษา ก2 (ตอบเฉพาะช่องทางที่ใช้)	4.06	.821	มาก
4.1 ลงทะเบียนเรียนและเลือกแผนผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	4.17	.841	มาก
4.2 ลงทะเบียนเรียนและเลือกแผนผ่านทางเคาน์เตอร์เซวิส	3.84	1.023	มาก
4.3 ลงทะเบียนเรียนและเลือกแผนผ่านทางที่ทำการ มสธ. (OSS)	3.70	1.090	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	M	SD	แปลผล
4.4 ลงทะเบียนเรียนและเลือกแผนผ่านทางศูนย์วิทยพัฒนา มสธ.	3.72	1.112	มาก
4.5 ลงทะเบียนเรียนผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารก่อนและเลือกแผนภายหลังทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	3.72	1.080	มาก
4.6 ลงทะเบียนเรียนผ่านทางไปรษณีย์ก่อนและเลือกแผนภายหลังทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	3.80	1.070	มาก
5. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการลงทะเบียนเรียนและเลือกแผนการศึกษา	3.95	.814	มาก
6. ความเหมาะสมของการประชาสัมพันธ์ช่องทางและกำหนดการตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนเรียน และเลือกแผน	3.92	.796	มาก
7. ความสะดวกของการตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนเรียนหลังเลือกแผนการศึกษาแล้ว	3.98	.799	มาก
8. ความถูกต้องของข้อมูลการลงทะเบียนเรียนและเลือกแผนการศึกษา	4.16	.739	มาก
9. ความสะดวกรวดเร็วของบริการถาม-ตอบ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกแผนการศึกษา ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	3.78	.889	มาก
ระบบจัดทำแบบทดสอบ	4.15	.630	มาก
10. ความเหมาะสมของการแบ่งเนื้อหาแบบทดสอบกลางภาค	4.17	.727	มาก
11. ความเหมาะสมของการแบ่งเนื้อหาแบบทดสอบปลายภาค	4.17	.735	มาก
12. ความเหมาะสมของจำนวนข้อสอบปรนัยกลางภาค	4.17	.717	มาก
13. ความเหมาะสมของจำนวนข้อสอบอัตนัยกลางภาค (ตอบเฉพาะนักศึกษาที่สอบชุดวิชาที่มีข้อสอบอัตนัย)	4.00	.826	มาก
14. ความเหมาะสมของจำนวนข้อสอบปรนัยปลายภาค	4.16	.728	มาก
15. ความเหมาะสมของจำนวนข้อสอบอัตนัยปลายภาค (ตอบเฉพาะนักศึกษาที่สอบชุดวิชาที่มีข้อสอบอัตนัย)	4.01	.793	มาก
16. ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการสอบแต่ละชุดวิชา	4.19	.705	มาก
ระบบจัดสอบ	4.20	.583	มาก
17. ความเหมาะสมของนโยบายมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้จัดสอบตามแผนการศึกษา ก2 เฉพาะสนามสอบประจำจังหวัด	4.18	.803	มาก
18. ความชัดเจนในการประชาสัมพันธ์รายละเอียดของการจัดสอบตามแผนการศึกษา ก2	4.05	.757	มาก
19. ความเหมาะสมของวันและเวลาในการจัดสอบตามแผนการศึกษา ก2	4.15	.732	มาก
20. ความถูกต้องของข้อมูลต่าง ๆ เช่น รายชื่อของนักศึกษาหน้าห้องสอบ ใบแจ้งสนามสอบ	4.33	.701	มาก
21. ความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการคุมสอบ	4.30	.687	มาก
22. นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการสอบตามแผนการศึกษา ก2 แม้ว่าจะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้น	4.25	.744	มาก
ระบบประมวลผลสอบ	4.04	.628	มาก
23. ความเหมาะสมของการแจ้งผลสอบทางไปรษณีย์	3.87	.910	มาก
24. ความเหมาะสมของการตรวจสอบผลสอบผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย	4.24	.775	มาก
25. การประชาสัมพันธ์แนวทางการประมวลผลสอบ ตามแผนการศึกษา ก2 เป็นไปอย่างทั่วถึง	4.01	.810	มาก
26. การเข้าสอบตามแผนการศึกษา ก2 เป็นการเพิ่มโอกาสในการสอบผ่าน	4.31	.718	มาก
27. แม้ไม่ทราบผลคะแนนสอบกลางภาค นักศึกษายังคงเตรียมสอบปลายภาคอย่างเต็มที่	4.17	.843	มาก
28. การประมวลผลสอบตามแผนการศึกษา ก2 ในภาคการศึกษาต่อไป มหาวิทยาลัยจะไม่รวมคะแนนจากกิจกรรมประจำชุดวิชา สำหรับชุดวิชาที่มีกิจกรรม	3.86	1.063	มาก
29. นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อกำหนดของการเลือกแผนการศึกษา ก2 ที่ว่า หากนักศึกษาขาดสอบกลางภาคหรือปลายภาคอย่างใดอย่างหนึ่ง จะได้ลำดับชั้น I และต้องเข้าสอบซ่อม	3.97	.858	มาก
30. การได้ลำดับชั้น I หากนักศึกษาขาดสอบกลางภาคหรือปลายภาค ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนตามแผนการศึกษา ก2	3.95	.894	มาก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

จากการพิจารณาการประมวลผลสอบประกอบกับเกณฑ์ของตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยมีเกณฑ์การประเมินว่า จำนวนชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก2 สอบผ่านสูงกว่าแผน ก1 มีจำนวนมากกว่าชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก1 สอบผ่านสูงกว่า แผน ก2 ตามการดำเนินการประมวลผลสอบในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2562 โดยการประมวลผลสอบจากคะแนนสอบและคะแนนเก็บต่าง ๆ พบว่า ผลผลิตของโครงการตามตัวชี้วัดนี้ เป็นไปตามเกณฑ์ กล่าวคือ จำนวนชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก2 ส่วนใหญ่มีผู้สอบผ่านสูงกว่าแผน ก1 มีจำนวนมากกว่าชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก1 สอบผ่านสูงกว่า แผน ก2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนชุดวิชาที่มีผู้สอบผ่านแผน ก2 สูงกว่าแผน ก1 และผู้สอบผ่านแผน ก1 สูงกว่าแผน ก2

กรณี	จำนวนชุดวิชาที่มีผู้สอบผ่านแผน ก2 สูงกว่าแผน ก1	จำนวนชุดวิชาที่มีผู้สอบผ่านแผน ก1 สูงกว่าแผน ก2	รวม
ประมวลผลสอบจากคะแนนสอบและคะแนนเก็บต่าง ๆ	134	45	179

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปผลการประเมินในประเด็นของการประเมินผลผลิต ได้ว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ทั้งโดยรวมและจำแนกตามระบบ เป็นไปตามเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เป็นไปตามเกณฑ์เช่นเดียวกัน กล่าวคือ จำนวนชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก2 มีผู้สอบผ่านสูงกว่าแผน ก1 มีจำนวนมากกว่าชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก1 สอบผ่านสูงกว่า แผน ก2 ผลประเมินจำแนกตามตัวชี้วัด และเกณฑ์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปผลการประเมิน

ประเด็นประเมิน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ผลประเมิน
ผลผลิต (Product)	ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	ความพึงพอใจของนักศึกษาในแต่ละระบบมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษา ทุกระบบเกิน 3.5 โดยระบบที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ ระบบจัดสอบ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.20 รองลงมาคือ ระบบจัดทำแบบทดสอบ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.15 และระบบประมวลผลสอบ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.04 ส่วนระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุด มีค่า 3.84
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	จำนวนชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก2 มีผู้สอบผ่านสูงกว่าแผน ก1 มีจำนวนมากกว่าชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก1 สอบผ่านสูงกว่า แผน ก2	การประมวลผลสอบตามแผน ก2 ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา ซึ่งประมวลผลสอบจากคะแนนสอบและคะแนนเก็บต่าง 2562 ๆ พบว่า ชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก2 ส่วนใหญ่มีผู้สอบผ่านสูงกว่าแผน ก1 เป็นไปตามเกณฑ์ กล่าวคือ มีจำนวนมากกว่าชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก1 สอบผ่านสูงกว่า แผน ก2

อภิปรายผลการวิจัย

จากการประเมินผลผลิต ตัวชี้วัดความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ที่เลือกเรียนแผนการศึกษา ก2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักศึกษาจำแนกตามระบบ ในประเด็นเกี่ยวกับการเข้าถึงการประชาสัมพันธ์การเรียนตามแผนการศึกษา ก2 สอดคล้องกับความเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดสอบกลางภาค ตามแผนการศึกษา ก2 ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงต้นของการดำเนินการ เป็นความเห็นโดยรวมจากผู้เลือก และไม่เลือกเรียนตามแผนการศึกษา ก2 เห็นว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์คำแนะนำในการเรียนตามแผน ก2 ให้ทั่วถึง

(ศจี จิระโร และคณะ, 2565) รวมถึง ความชัดเจนในการประชาสัมพันธ์รายละเอียดของการจัดสอบตามแผนการศึกษา ก2 แสดงถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ที่มีบทบาทอย่างมากต่อการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกเรียนตามแผนการศึกษา ก2

ทั้งนี้ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเข้าถึงข้อมูลประชาสัมพันธ์โดยการบอกเล่าจากอาจารย์/เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ที่มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่ำที่สุด มีความสัมพันธ์กับการให้ข้อมูลของผู้ปฏิบัติของระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียน ที่ให้ข้อมูลว่า การที่นักศึกษาได้รับการบอกเล่าเกี่ยวกับการเรียนตามแผนการศึกษา ก2 จากบุคลากรในหน่วยงานอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย มีความคลาดเคลื่อนในหลายประเด็น ทำให้นักศึกษาเข้าใจไม่ถูกต้อง และผู้ปฏิบัติงานของระบบรับสมัครและลงทะเบียนเรียนต้องแก้ไขปัญหาในภายหลัง (ศจี จิระโร และคณะ, 2565) จึงเป็นประเด็นที่ควรปรับปรุงพัฒนาต่อในเชิงนโยบาย หากยังคงมีการเลือกเรียนแผนการศึกษา ก2 รวมถึงแผนการศึกษาอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องในภาคการศึกษาต่อ ๆ ไป ส่วนความพึงพอใจเกี่ยวกับความเหมาะสมของจำนวนข้อสอบอัตนัยกลางภาค เนื่องจากการแบ่งครึ่งเนื้อหาในการจัดสอบ ซึ่งจำนวนของข้อสอบอัตนัย ขึ้นกับเนื้อหาว่าจัดอยู่ในส่วนของกลางภาค หรือปลายภาค ทำให้จำนวนข้อสอบอาจไม่กระจายกันมหาวิทยาลัยจึงควรมีแนวปฏิบัติในเชิงนโยบายเกี่ยวกับการจัดการข้อสอบอัตนัยให้ชัดเจน และเป็นไปในแนวทางเดียวกันทุกชุดวิชา หรือหากเห็นควรว่ายังคงเป็นไปตามการแบ่งเนื้อหา ก็ควรมีการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับนักศึกษา

ส่วนการประเมินผลผลิต ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เป็นไปตามเกณฑ์ กล่าวคือ จำนวนชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก2 มีผู้สอบผ่านสูงกว่าแผน ก1 มีจำนวนมากกว่าชุดวิชาที่นักศึกษาแผน ก1 สอบผ่านสูงกว่า แผน ก2 โดยเป็นการประมวลผลสอบจากคะแนนสอบและคะแนนเก็บต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Blondeel et al. (2021) ที่ได้สรุปผลว่าการจัดให้มีการทดสอบที่ถี่กว่าช่วยให้ผู้เรียนได้คะแนนสอบปลายภาค สูงกว่าการทดสอบแบบน้อยครั้ง และงานวิจัยของ สุภมาส อังศุโชติ และกฤษกร เจือดี (2563) ที่สรุปผลการวิจัยได้ว่า กลุ่มที่มีอัตราการสำเร็จการศึกษาตั้งแต่ ร้อยละ 50 ขึ้นไป มีการดำเนินการในส่วนที่แตกต่างจากกลุ่มที่มีอัตราการสำเร็จการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 50 คือ ส่วนมากให้ระยะเวลาศึกษา 2 เท่าของหลักสูตร และให้ทำกิจกรรมที่มอบหมายเป็นกิจกรรมหลัก วิธีการเก็บคะแนนระหว่างภาคโดยการสอบกลางภาค ให้ทำกิจกรรมจากเอกสารการสอน การให้ทำงานกลุ่ม และกิจกรรมระหว่างภาค แสดงให้เห็นว่าการมีการจัดสอบกลางภาค ซึ่งเป็นการเพิ่มการจัดสอบให้ถี่ขึ้น โดยพิจารณาร่วมกับคะแนนกิจกรรมและคะแนนเก็บต่าง ๆ จะส่งผลให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดีขึ้น อาจเป็นเพราะกระบวนการดังกล่าว เป็นการกำกับให้นักศึกษาแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ และได้ประเมินความเข้าใจของตนเองจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน และการสอบกลางภาค จึงส่งผลให้บรรลุผลสำเร็จในการเรียนได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการประเมินผลผลิต ตัวชี้วัด ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการดำเนินงานของแต่ละระบบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่เลือกเรียนแผนการศึกษา ก2 ในประเด็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการในเชิงนโยบาย ควรมีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดและจุดเด่นของแผนการศึกษา ก2 ให้เป็นไปอย่างทั่วถึง ทั้งนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยในทุกหน่วยงาน เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในการดำเนินการจากความไม่เข้าใจของนักศึกษาและบุคลากร

ส่วนการประเมินผลผลิต ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เลือกเรียนแผนการศึกษา ก2 ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่มีการจัดสอบกลางภาค โดยพิจารณาร่วมกับคะแนนกิจกรรมและคะแนนเก็บต่าง ๆ ส่งผลให้นักศึกษามีผลการเรียนที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนในเชิงนโยบายที่ควรส่งเสริมให้มีการประเมินระหว่างเรียน และการประเมินจากการทำกิจกรรม และคะแนนเก็บต่าง ๆ ซึ่งทำให้นักศึกษามีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไป ในระยะยาวควรมีการศึกษาวิเคราะห์การส่งผลของการเลือกเรียนแผนการศึกษาที่มีการจัดสอบกลางภาค โดยเป็นการพิจารณาการส่งผลต่อการลดลงของการออกกลางคันของนักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในโอกาสต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภททุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประจำปี 2563

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการปฏิรูปมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2562). รายงานผลการดำเนินงาน การปฏิรูปมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (เมษายน-ธันวาคม 2561), เอกสารอัดสำเนา.
- ศจี จิระโร และคณะ. (2565). รายงานการวิจัย การประเมินระบบสอบกลางภาคของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, เอกสารอัดสำเนา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภมาส อังคุชิตี และ กุญชร เจือตี. (2563). การวัดผลการศึกษา การประเมินผล และอัตราการสำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยเปิด ใน Asian Association of Open Universities [AAOU]. วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, 10(1), 71-81.
- Blondeel, E., Everaert, P., & Opdecam, E. (2021). Stimulating higher education students to use online formative assessments: the case of two mid-term take-home tests. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 1-16. DOI:10.1080/02602938.2021.1908516

